

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului declarat de către Gheorghe Sobieski-Camerzan,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Gheorghe Sobieski-Camerzan împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, cu privire la constatarea faptului încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei, repararea prejudiciului material și moral,

împotriva deciziei din 04 decembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău,

(Dosarul nr. 2ra-5/25
nr. PIGD 2-23110070-01-2ra-02012025)

Argumentele recursului nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă (în vigoare după 01 septembrie 2023).

Judecătoria Chișinău, sediul Centru – jud. A. Ojoga
Curtea de Apel Chișinău – jud. A. Panov, N. Mămăligă, A. Malîi

31 octombrie 2025

Textul corespunde originalului

**Examinând în lipsa părților admisibilitatea recursului declarat de către
Gheorghe Sobieski-Camerzan,**

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte,*

Diana Stănilă,

Oxana Parfeni, *judecători,*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 27 iulie 2023, Gheorghe Sobieski-Camerzan a depus prin intermediul oficiului poștal cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, cu privire la constatarea faptului încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei, repararea prejudiciului material și moral.

2. În motivarea cererii de chemare în judecată a invocat că, la 19 decembrie 2022, a depus la Judecătoria Chișinău, sediul Centru, cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova prin care a solicitat repararea prejudiciului material și moral în mărime de 88 800 MDL, care a fost primită în procedură de judecatorul Eugenia Culinca abia la 10 mai 2023.

3. Reclamantul a menționat că, din motive necunoscute, examinarea cauzei nu a avut loc în termenul rezonabil și legal de trei luni de zile, precum și că nu i-a fost expediată copia hotărârii pentru a o ataca. Din acest motiv suportă zilnic prejudicii enorme și este nevoit să depună prezenta cerere de chemare în judecată.

4. Reclamantul Gheorghe Sobieski-Camerzan a solicitat prin cererea de chemare în judecată constatarea încălcării dreptului său la judecarea cauzei în termen rezonabil și încasarea de la bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova, în beneficiul său a sumei de 200 000 MDL cu titlu de reparare a prejudiciului material și a sumei de 200 000 MDL cu titlu de reparare a prejudiciului moral.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

5. Prin hotărârea din 25 octombrie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a respins acțiunea depusă de Gheorghe Sobieski-Camerzan, ca fiind neîntemeiată (f.d. 38, 42-52).

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

6. La 26 octombrie 2023, Gheorghe Sobieski-Camerzan, a depus prin intermediul oficiului poștal cerere de apel motivată împotriva hotărârii din 26 aprilie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru (f.d. 40, 42), completată prin cererea repetată din 12 februarie 2024 (f.d. 54, 55).

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

7. Prin decizia din 04 decembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de Gheorghe Sobieski-Camerzan și s-a menținut hotărârea din 25 octombrie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru (f.d. 68, 69-79).

8. În consolidarea soluției, instanța de apel a reținut, prin prisma Raportului motivat prezentat de către Judecătoria Chișinău, că ședințele de judecată au fost stabilite în termen consecutiv reduși, amânări nejustificate din partea instanței nu au fost admise, perioadele dintre ședințe au fost stabilite rezonabil, în intervale reduse de timp, cu respectarea echilibrului dintre drepturile participanților la proces și procedurile ce se impun.

9. Curtea de Apel Chișinău a remarcat că, termenul de examinare a cauzei a fost condiționat inclusiv de comportamentul participanților la proces, de circumstanțe ce nu depind de voința și discreția instanței de judecată, fiind dictat de necesitatea asigurării dreptului părților la un proces echitabil, dreptului la apărare, respectării principiului contradictorialității, egalității și disponibilității în drepturi a participanților la proces, precum și exigenței respectării procedurii de citare a părților, deci, participanții la proces și-au valorificat drepturile procedurale prevăzute de legislația în vigoare, prin înaintarea diferitor cereri (recuzare, recurs, etc.), prin neprezentarea la ședințele de judecată, inclusiv a părții reclamante, prin urmare o încălcare a dreptului la examinare în termen rezonabil nu poate fi constatată.

10. La fel, instanța de apel a observat că, Gheorghe Sobieski-Camerzan nu a depus cereri de accelerare a procedurii de examinare a cauzei, or, în condițiile în care partea în proces dispune de un instrument procesual de apărare a dreptului la respectarea celerității procesului prin utilizarea recursurilor acceleratorii, nimic din declarațiile reclamantului/apelant nu poate explica motivul pentru care aceasta a fost înaptă.

11. Astfel, Curtea de Apel Chișinău a ajuns la concluzia că reclamantului nu i-a fost încălcat dreptul la examinare în termen rezonabil a cauzei, ceea ce nu condiționează aplicabilitatea Legii nr. 87/2011.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

12. La 31 decembrie 2024, Gheorghe Sobieski-Camerzan a depus prin intermediul oficiului poștal cerere de recurs împotriva deciziei din 04 decembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea integrală a deciziei recurate și a hotărârii din 26 aprilie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cu pronunțarea unei hotărâri noi de admitere integrală a acțiunii (f.d. 90, 91).

ARGUMENTELE RECURSULUI

13. În motivarea recursului, Gheorghe Sobieski-Camerzan, în esență, a invocat că hotărârea primei instanțe și decizia instanței de apel sunt nemotivate și nu dau un răspuns capetele din cererea de chemare în judecată și cererea de apel.

14. În opinia recurentului, instanțele ierarhic inferioare au simulat actul de justiție, iar în consecință i-au îngrădit drepturile la un proces echitabil, la un recurs efectiv și au admis acte de discriminare în privința lui.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

15. Art. 429 din Codul de procedură civilă:

„(1) Pot fi atacate cu recurs deciziile pronunțate de curțile de apel în calitatea lor de instanțe de apel, cât și hotărârile pronunțate de curțile de apel.”

16. Art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.”

17. Art. 432 din Codul de procedură civilă:

„(1) Recursul este admis dacă:

- a) interpretarea legii din hotărârea contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție;
- b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție;
- c) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv sau a fost respins ca fiind tardiv un apel depus în termen;
- d) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces;
- e) hotărârea sau decizia este arbitrară ori se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor;
- f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(2) Temeiurile menționate la alin. (1) lit. d)-f) pot fi invocate în recurs doar dacă au fost invocate în apel sau dacă încălcarea a avut loc în instanța de apel.”

18. Art. 433 din Codul de procedură civilă:

„(1) Cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care:

- a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (1);
- a¹) recursul este depus împotriva unui act ce nu se supune recursului, cu excepția cazurilor prevăzute la art. 429 alin. (5);
- b) recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art.434;
- c) persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare;
- d) recursul se depune în mod repetat după ce a fost examinat;
- e) problema juridică invocată în recurs nu este de o importanță fundamentală pentru dezvoltarea jurisprudenței;
- f) recursul este vădit neîntemeiat.

(2) Recursul declarat în temeiul art. 432 alin. (1) lit. e) nu poate fi declarat inadmisibil în temeiul alin. (1) lit. e) din prezentul articol.”

19. Art. 440 din Codul de procedură civilă:

„(1) În cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

(2) Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

20. Referitor la termenul de declarare a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că, potrivit scrisorii de expediere a actului judecătoresc, copia deciziei motivate din 04 decembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău a fost expeditată spre comunicare recurentului Gheorghe Sobieski-Camerzan în data de 20 martie 2025 (f.d. 80). Însă, la materialele dosarului lipsesc înscrisuri din care ar putea fi constatat momentul când aceasta a fost comunicată efectiv recurentului. Astfel, în speță, calea de atac în ordine de recurs se consideră a fi demarată în interiorul termenului legal, deoarece cererea de recurs a fost predată oficiului poștal la 31 decembrie 2024 (f.d. 90, 91).

21. Din analiza prevederilor legale reținute supra, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, urmează să însușească în condițiile Codului de procedură civilă exercitarea efectivă a unui control de legalitate veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase. Astfel, normele citate oferă un drept

exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă.

22. În această ordine de idei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, Codul de procedură civilă dezvoltă nu doar caracterul nedevelopativ al recursului, dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate.

23. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

24. Completul de judecată atestă că, în condițiile speței, motivele de casare invocate în recurs nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă, deoarece se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de Curtea de Apel Chișinău și nu relevă interpretarea contrară a legii și aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural sau că aceasta s-ar baza în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

25. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că recursul depus conține obiecții de fapt similare celor expuse în cererea de chemare în judecată și în cererea de apel, cărora Curtea de Apel Chișinău le-a dat o apreciere corespunzătoare. În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentului la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în prima instanță, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

26. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează faptul că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici, care sunt de natură a învedera netemeinicia hotărârii/deciziei și care se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă.

27. Nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de netemeinicie pe care se bazează, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea

tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată.

28. Recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, ci implică determinarea greșelilor imputate Curții de Apel Chișinău și o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează aceste critici. Simpla trimitere la un text de lege, fără explicarea pretensei interpretări și/sau aplicări eronate a prevederilor legale de către Curtea de Apel Chișinău, nu echivalează cu un argument. Dacă ar proceda la examinarea unui asemenea pretins argument, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție s-ar substitui autorului recursului, fapt care ar echivala cu un control efectuat din oficiu.

29. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special, în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

30. În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder contra Regatului Unit, § 38; Stanev contra Bulgariei (MC), § 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo contra Italiei, § 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services contra Franței, § 45).

31. Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten contra Norvegiei, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers contra Suediei, 09 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

32. În circumstanțele menționate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul Ministerului Justiției al Republicii Moldova, reprezentat de Alexandru Vicol, ca fiind vădit neîntemeiate.

33. În conformitate cu art. 431 alin. (1) și (2), art. 433 alin. (1) lit. f) și art. 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară inadmisibil recursul lui Gheorghe Sobieski-Camerzan.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Diana Stănilă

Oxana Parfeni